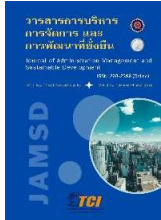

	ISSN: 2985-2366 (Online) วารสารการบริหาร การจัดการ และการพัฒนาที่ยั่งยืน Journal of Administration Management and Sustainable Development Homepage: https://so15.tci-thaijo.org/index.php/jamsd E-mail: jamsdonline@gmail.com	
---	---	---

**การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย**

**The Operation of Safe Educational Institutions by School Administrators in
the Thetsarangsi Multi-School District
under the Secondary Educational Service Area Office of Nong Khai**

วุฒิสาสตร์ เทพอินแดง ^{1*}, อมรทิพย์ เจริญผล ²
Wuthisat Thepindaeng ^{1*}, Amournthip Charoenphon ²

^{1,2} หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี

^{1,2} Master of Education Program in Educational Administration, Ratchathani University, Udon Thani campus

Corresponding author: wuttisat1996@gmail.com ^{1}, amournthip@gmail.com ²

Received: February 24, 2025

Revised: March 09, 2025

Accepted: March 14, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี จำนวน 103 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกนได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นและสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารโรงเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการกระจายตัวน้อย เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ รongลงมา คือ มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มาตรการป้องกัน ปลูกฝังและปราบปรามภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพกายและจิตใจ

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหาร คือ ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และทักษะทางสังคมให้นักเรียน ควรตรวจสอบและปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียน

ให้ปลอดภัยอยู่เสมอ ควรจัดตั้งช่องทางรับเรื่องร้องเรียนที่เป็นความลับ และปลอดภัย และควรจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกาย และจิตใจให้แก่นักเรียนและบุคลากร

คำสำคัญ : การดำเนินงาน, สถานศึกษาปลอดภัย, ผู้บริหาร, แนวทางพัฒนา

Abstract

The purposes of this research were to study the current state and development guidelines for safe school operations by school administrators in the Thetsarangsi Multi-School District under the Secondary Educational Service Area Office of Nong Khai. The research sample consisted of 103 teachers from schools in the Thetsarangsi Multi-School District, selected through stratified and simple random sampling. The research instrument was a questionnaire with a validity index between 0.67 and 1.00 and a reliability coefficient of 0.89. Data was collected using google forms via email and analyzed using statistics including frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The study's findings revealed that 1. the administrators of medium-sized schools maintained a high overall level of safe educational institution operations, with the most prominent aspect being the prevention, instillation, and suppression of dangers arising from the use of violence. The second aspect is the implementation of measures to prevent violations of human rights. Measures taken due to accidents the aspect that resulted in the least impact on physical and mental health was the aspect with the least measures taken. 2. The development guidelines for safe school operations by administrators include organizing activities to promote morality, ethics, and social skills for students; regularly inspecting and improving the physical environment of the school for safety, establishing confidential and secure channels for complaints, and organizing activities to promote physical and mental health for students and staff.

Keyword: safe operation of educational institutions, administrator, development guidelines

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าไปอย่างมีเสถียรภาพ ท่ามกลางสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทั้งด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์นั้นจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับคุณภาพการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ มีศักยภาพ และมีความพร้อมที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและขยายวงกว้างไปสู่การพัฒนาสังคม ตลอดจนการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญรุ่งเรืองต่อไปได้อย่างมีหลักการควบคู่กับพื้นฐานของการมีคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี ในการเป็นพลเมือง ยุคศตวรรษที่ 21 สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยการจัดการศึกษาที่ตั้นต้องส่งเสริมให้นักเรียนทุกคน ทุกวัย สามารถเรียนรู้ได้อย่างไร้ขีดจำกัด พัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ให้ดียิ่งขึ้น และส่งเสริมศักยภาพที่ซ่อนอยู่ในบุคคลให้ได้รับการกระตุ้น และพัฒนา เพื่อการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์โดยระบุนโยบายในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 จึงได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีของยุคศตวรรษที่ 21 เป็นพลวัตที่ก่อให้เกิดความท้าทายในด้านการเปลี่ยนแปลงของบริบท

เศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล ได้ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อระบบการศึกษาไทยในหลายมิติ โดยเฉพาะในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ซึ่งนำมาสู่ความท้าทายหลักในยุคดิจิทัล ทั้งด้านการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นการเรียนรู้แบบผสมผสาน การเรียนรู้แบบยืดหยุ่น และการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงการพัฒนาทักษะใหม่ที่จำเป็น เช่น ทักษะดิจิทัล การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา ตลอดจนการทำงานร่วมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ ส่งผลให้ระบบการศึกษาไทย ต้องปรับตัวทั้งในด้านหลักสูตรและการสอน โดยมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย พัฒนาสื่อการเรียนการสอนดิจิทัล และการประเมินผลรูปแบบใหม่ ขณะเดียวกันบุคลากรทางการศึกษาก็ต้องพัฒนาทักษะดิจิทัล ปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอน เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ออนไลน์ ทั้งนี้ แนวทางการรับมือกับความท้าทายดังกล่าว จำเป็นต้องมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งการลงทุนในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การจัดหาอุปกรณ์ดิจิทัลสำหรับการเรียนรู้ และการพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ ควบคู่ไปกับการพัฒนานโยบายและกฎระเบียบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ดิจิทัล การสร้างมาตรฐานการศึกษาดิจิทัล และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

ความปลอดภัยในสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยครอบคลุมทั้งความปลอดภัยทางด้านร่างกาย ที่ต้องมีการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย และภัยธรรมชาติต่าง ๆ ความปลอดภัยทางด้านจิตใจที่ต้องสร้างบรรยากาศปลอดภัยการกลั่นแกล้ง การล่วงละเมิด และความรุนแรงทุกรูปแบบ ตลอดจนความปลอดภัยในโลกดิจิทัลที่ต้องมีการป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์และการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ซึ่งสถานศึกษาจำเป็นต้องมีมาตรการและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการดูแลความปลอดภัยแบบองค์รวม มีการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรและนักเรียนเกี่ยวกับการรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน การปฐมพยาบาลเบื้องต้น และการแจ้งเหตุอย่างทันท่วงที รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ทั้งโรงพยาบาล สถานีตำรวจ และหน่วยกู้ภัยในพื้นที่ เพื่อให้สามารถประสานงานและให้ความช่วยเหลือ ได้อย่างรวดเร็วเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ขึ้น อันจะส่งผลให้ผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนสามารถใช้ชีวิตในสถานศึกษาได้อย่างมั่นใจ มีความสุข และสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างแท้จริง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566) โดยขอคำแนะนำจากองค์การรักษาความปลอดภัยให้พ้นจากการจารกรรม โจรกรรม การก่อวินาศกรรม การก่อการร้ายหรือเหตุอื่นใด อันอาจให้เกิดความเสียหาย จากการรายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา 2565 พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย สถานศึกษาในสังกัดมีระบบความปลอดภัยไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ครอบคลุม ไม่สามารถป้องกันและลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพราะขาดงบประมาณและทรัพยากรในการจัดให้มีระบบความปลอดภัย ส่งผลให้ครูขอย้ายและขอลาออก และปัญหาด้านอื่น ๆ สถานศึกษาอาจถูกร้องเรียนหรือถูกตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานราชการ ผู้ปกครอง ชุมชน เป็นต้น ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสถานศึกษาได้

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลสารสนเทศไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคายต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ได้มีการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม ภายในสถานศึกษาโดยมีแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ และบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา (อศิราภรณ์ วรรณรัตน์ และ เสาวณี ตรีพุทธรัตน์, 2557; วิรัตน์ พงษ์มิตร, 2557; ปาริฉัตร โชติพันธ์, 2560; ยุทธนา เกื้อกุล, 2560; อัจฉรา จงดี, 2560; สารินทร์ เอี่ยมครอง, 2561; ปัทมา ประทุมสุวรรณ, 2562)

การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนภารกิจของสถานศึกษาตามองค์ประกอบ โครงสร้างงานและ บริบทของสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งส่งผลต่อผู้เรียน โดยตรง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สุจินตนา ตรงประสิทธิ์, 2560; ปาริฉัตร โชติพันธ์, 2560; ยุทธนา เกื้อกุล, 2560; สารินทร์ เอี่ยมครอง, 2561)

ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา ไว้ 4 ด้าน คือ 1. ด้านบริหารงานวิชาการ มีความสำคัญในฐานะที่เป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษามุ่งส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู และสร้างมาตรฐานทางวิชาการ 2. ด้านบริหารงานงบประมาณ มีความสำคัญในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนการดำเนินงานทุกด้าน ควบคุมการใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผน สร้างความโปร่งใสในการบริหารการเงิน และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งบประมาณ 3. ด้านบริหารงานบุคคล มีความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพบุคลากร สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน จัดคนให้เหมาะสมกับงาน ส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพ และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี 4. ด้านบริหาร งานบริหารทั่วไปมีความสำคัญในการสนับสนุนงานด้านอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพ อำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ประสานงานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ (จิตรจรรยา ทรงวิทยา, 2561)

ความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง สภาวะที่ปราศจากภัยอันตรายและความเสี่ยงในทุกด้าน โดยมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษาสามารถดำเนินชีวิตในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุขและปลอดภัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556; ฤกษ์ญา ศรีสุชาติ, 2559)

ความสำคัญความปลอดภัยในสถานศึกษา เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ที่ผู้เรียนมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ และเพื่อลดความสูญเสีย ที่ผลมาจากการมาตรการด้านความปลอดภัย สุขอนามัยและสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน สถานศึกษาต้องดำเนินการเพื่อสร้างความมั่นใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ และมีการเตรียมป้องกันไว้ล่วงหน้าอย่างถูกต้องและครอบคลุม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2, 2556; มุลนิศุณย์พิทักษ์เด็ก, 2557)

การจัดระบบการรักษาความปลอดภัยของนักเรียนในสถานศึกษาเพื่อที่จะให้นักเรียนมีความปลอดภัยนั้น โรงเรียนต้องเน้นการมีส่วนร่วม ระหว่างนักเรียน ครู ผู้บริหารผู้ปกครอง ชุมชนและเครือข่าย เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการที่จะช่วยกันการวางแผน ปฏิบัติตามระเบียบคำสั่งหรือแผนในการรักษาความปลอดภัย โดยต้องมีการอบรมบุคคล ในหน่วยงานให้รู้เข้าใจ และปฏิบัติตามระเบียบได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556)

มาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาปลอดภัยได้ นำหลักการ และแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) มากำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยสามารถสรุปได้ 4 ด้าน คือ 1. มาตรการป้องกัน ปูกลึง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ หมายถึง สถานศึกษาดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาหรือความไม่ปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในภัยที่เกิดจากการล่อลวงล่อลวงทางเพศ การทะเลาะวิวาท การกลั่นแกล้งรังแก การข่มขู่ประทุษร้ายและการจลาจล การก่อวินาศกรรม การระเบิด สารเคมีและวัตถุอันตราย และการล่อลวงลักพาตัว 2. มาตรการป้องกัน ปูกลึง และปราบปรามภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ หมายถึง สถานศึกษาดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา

หรือความไม่ปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในภัยที่เกิดจากการภัยธรรมชาติ ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง ภัยจากยานพาหนะ ภัยจากการจัดกิจกรรม และ ภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์ 3. มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ หมายถึง สถานศึกษาดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา หรือความไม่ปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในภัยที่เกิดจากการการถูกละเมิดสิทธิ์ ละเลย ทอดทิ้ง การคุกคามทางเพศ และการไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม 4. มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพกายและจิตใจ หมายถึง สถานศึกษาดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา หรือความไม่ปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในภัยที่เกิดจากการภาวะจิตเวช ติดเกม ยาเสพติด โรคระบาดในมนุษย์ภัยไซเบอร์การพนัน มลภาวะเป็นพิษ โรคระบาดในสัตว์ และภาวะทุพโภชนาการ (ศิริพรรณ เกตุแก้ว และปองสิน วิเศษศิริ, 2557; ขวัญเรือน ภาควบุผา, 2559; อติสร ดีปานธรรม, 2561; กนกกร อุณสถานนท์, 2563; กิ่งนก กิณเรศ, 2565; Vicario, 2012; Hidayati et al., 2012)

สรุปมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาปลอดภัยได้ นำหลักการ และแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) มากำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยสามารถสรุปได้ 4 ด้าน ดังนี้

1. มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ หมายถึง สถานศึกษาดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา หรือความไม่ปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในภัยที่เกิดจากการล่วงละเมิดทางเพศ การทะเลาะวิวาท การกลั่นแกล้งรังแก การข่มขืนประทุษร้ายและการจลาจล การก่อวินาศกรรม การระเบิด สารเคมีและวัตถุอันตราย และการล่อลวง ลักพาตัว

2. มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ หมายถึง สถานศึกษาดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา หรือความไม่ปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในภัยที่เกิดจากการภัยธรรมชาติ ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง ภัยจากยานพาหนะ ภัยจากการจัดกิจกรรม และ ภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์

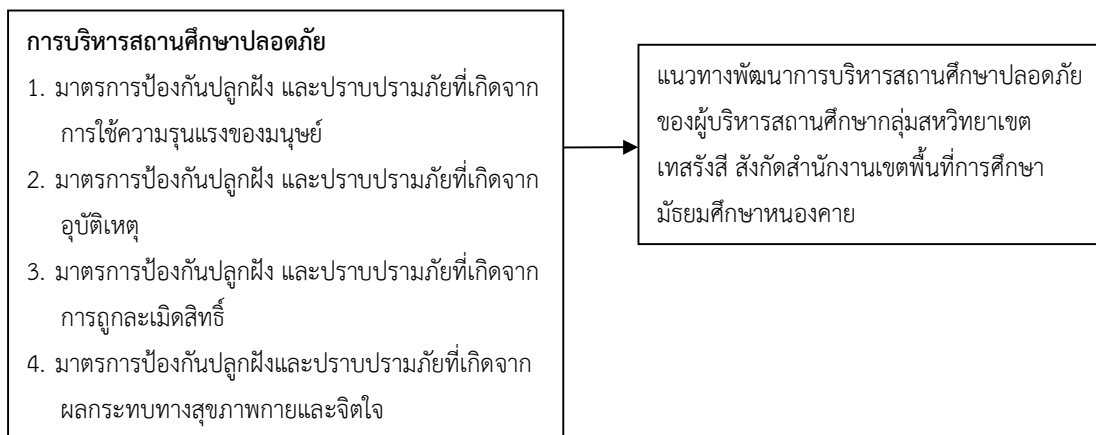
3. มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ หมายถึง สถานศึกษาดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา หรือความไม่ปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในภัยที่เกิดจากการการถูกละเมิดสิทธิ์ ละเลย ทอดทิ้ง การคุกคามทางเพศ และการไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม

4. มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพกายและจิตใจ หมายถึง สถานศึกษาดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา หรือความไม่ปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในภัยที่เกิดจากการภาวะจิตเวช ติดเกม ยาเสพติด โรคระบาดในมนุษย์ภัยไซเบอร์การพนัน มลภาวะเป็นพิษ โรคระบาดในสัตว์ และภาวะทุพโภชนาการ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย ผู้วิจัยนำแนวคิดการรักษาความปลอดภัยของนักเรียนในสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) มี 4 มาตรการ สามารถแสดงตามภาพที่ 1 ดังนี้

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ มีรายละเอียดการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูสถานศึกษาในกลุ่ม สหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาหนองคาย จำนวน 139 คน จำแนกตามสถานภาพครูได้ ดังนี้ ครูไม่มีวิทยฐานะ จำนวน 105 คน ครูชำนาญการ จำนวน 15 คน และครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 19 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาหนองคาย จำนวน 103 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกนได้มาด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) จำแนกตามสถานภาพครูได้ ดังนี้ ครูไม่มีวิทยฐานะ จำนวน 78 คน ครูชำนาญการ จำนวน 11 คน และครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 14 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยและแนวคิดที่ เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาหนองคาย ซึ่งมีจำนวน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามแบบเป็นสำรวจรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขต เทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย มี 5 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 40 ข้อ จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

- 1) มาตรการป้องกันปลุกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ จำนวน 10 ข้อ
- 2) มาตรการป้องกันปลุกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ จำนวน 10 ข้อ
- 3) มาตรการป้องกันปลุกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ จำนวน 10 ข้อ
- 4) มาตรการป้องกันปลุกฝังและปราบปรามภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพกายและจิตใจ จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหาร สถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม

1) ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือมาจากแบบสอบถามของ กนกอร อุ่นสถานนท์ (2563) ได้ศึกษา เรื่องการบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2) นำแบบสอบถามที่พัฒนาเสร็จแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำและตรวจสอบเนื้อหา ภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม

3) นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบสำนวน ภาษา ความครอบคลุมเนื้อหา ความเหมาะสมของแบบสอบถาม พิจารณาความเที่ยงตรงเนื้อหา (content validity) ปรับปรุงแก้ไขภาษา และคำถามให้ชัดเจนเข้าใจง่ายสำหรับแบบสอบถาม นำมาหาค่าความตรงของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่าความตรงของแบบสอบถาม อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญ มีรายนามดังต่อไปนี้

3.1) นายคมสัน ชัยจักร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนพานพร้าว

3.2) นายสุดที่รัก พูลทรัพย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนพระพุทธรักษาวิทยาคม

3.3) นางรมิดา ประเสริฐ ศึกษานิเทศน์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

4) นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงเนื้อหาและภาษาไปทดลองใช้ (try-out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) กับครูโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร กลุ่มสหวิทยาเขตหนองคาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่ประชากรผู้ให้ข้อมูล ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

5) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้ในการวิจัย

6) จัดเตรียมแบบสอบถามออนไลน์ Google Form เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักบัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชธานี

3.2 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.3 ดำเนินการโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google form เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ซึ่งได้รับทางอีเมลตอบกลับมา จำนวน 103 คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่ม สหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและนำแบบสอบถามไปใช้กับผู้ให้ข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่าง ๆ ดังนี้

4.1 รวบรวม ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมีข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์

4.2 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist) โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

4.3 วิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ทั้ง 6 ด้าน จำนวน 30 ข้อ ซึ่งคำถามจะเป็นสถานการณ์ทั่วไป และสถานการณ์ในโรงเรียนให้ครูเลือกตอบตามความคิดเห็นในข้อคำถาม โดยมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ มีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาปลอดภัย เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาปลอดภัย เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาปลอดภัย เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาปลอดภัย เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาปลอดภัย เห็นด้วยน้อยที่สุด

4.4 วิเคราะห์แบบสอบถามรายข้อโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปแล้วหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นภาพรวมและรายด้าน นำผลการวิเคราะห์มาแปลผลตามแนวคิดเบสท์และคาร์น ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาปลอดภัย อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาปลอดภัย อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาปลอดภัย อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง สภาพการบริหารสถานศึกษาปลอดภัย อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.5 วิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี ได้ผลการวิจัย ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เป็นครูไม่มีวิทยฐานะ มีประสบการณ์ทำงาน มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี มากที่สุด รองลงมาประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี และมีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป ตามลำดับ

2. สภาพการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ รองลงมา คือ มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ และมาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพกายและจิตใจ 2.1) มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกิจกรรมจัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออก ตามความสามารถอย่างเหมาะสม รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยง และผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตัวเอง และการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีมาตรการให้ครูเฝ้าระวังและสังเกตพฤติกรรมนักเรียน 2.2) มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีมาตรการติดป้ายสัญลักษณ์ในอาคาร หรือพื้นที่ที่ไม่แข็งแรงและมีความเสี่ยง รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดระบบสัญญาณในสถานศึกษาสำหรับยานพาหนะประเภทต่าง ๆ และสำหรับการเดินเท้า และผู้บริหารสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนหลีกเลี่ยง การเข้าพื้นที่เสี่ยงอย่างต่อเนื่อง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานประเมินความเสี่ยงในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ 2.3) มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่เป็นจุดเสี่ยง พร้อมกับเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรม

นักเรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครือข่าย เฝ้ารอวังทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน และผู้บริหารสถานศึกษา จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง 2.4) มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพกายและจิตใจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนพิเศษรายคน รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองต่อความสนใจของนักเรียนอย่างหลากหลาย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถ

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย สามารถสรุปผลในแต่ละด้าน ดังนี้ 3.1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และทักษะทางสังคมให้แก่นักเรียน จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 53.40 ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งอย่างสันติวิธี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 27.18 และควรมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรง จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 19.42 ตามลำดับ 3.2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรตรวจสอบและปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียนให้ปลอดภัยอยู่เสมอ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 61.80 ควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยและการปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่นักเรียนและบุคลากร จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 24.72 และควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยและการปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่นักเรียนและบุคลากร จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 13.48 ตามลำดับ 3.3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดตั้งช่องทางรับเรื่องร้องเรียนที่เป็นความลับและปลอดภัย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 41.71 ควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องสิทธิเด็กและสิทธิมนุษยชนแก่นักเรียน ครู และผู้ปกครอง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานด้านสิทธิเด็กและสิทธิมนุษยชน จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 19.79 ตามลำดับ 3.4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกายและจิตใจให้แก่ครูและบุคลากร จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 44.19 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการออกกำลังกายและการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 32.56 และผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพกายและจิตใจที่ดี เช่น พื้นที่สีเขียว มุมพักผ่อน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 23.26 ตามลำดับ

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย สภาพการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสีสามารถอภิปรายผลได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ รองลงมา คือ มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพกายและจิตใจที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารแสดงความเป็นภาวะผู้นำที่เข้มแข็งในการริเริ่มและดำเนินนโยบายด้านความปลอดภัยอย่างจริงจัง ให้ความสำคัญกับประเด็นความปลอดภัยในสถานศึกษาเป็นอันดับต้น ๆ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายและมีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับนโยบาย และมาตรการด้านความปลอดภัย จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอย่างเพียงพอ มีระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร มุ่งมั่นในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยเคร่งครัดในการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง และมีแผนรับมือและจัดการภาวะวิกฤตที่มีประสิทธิภาพ

สอดคล้องกับผลการวิจัยของศิริพรรณ เกตุแก้ว และปองสิน วิเศษศิริ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินการรักษาความปลอดภัยตามมาตรการป้องกัน และแก้ไขปัญหาทางสังคมของโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ความปลอดภัยของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของขวัญเรือน ภาคนุพผา (2559) ได้ศึกษา เรื่องการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู พบว่า การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของอดิสร ตีปานธรรม (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของกนกอร อุณสถานนท์ (2563) ได้ศึกษา เรื่องการบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของกิ่งกนก กิณเรศ และคณะ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1) มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับมาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุในระดับสูง เนื่องจากตระหนักถึงความสำคัญของความปลอดภัยในการดำเนินงานและบริหารองค์กร มุ่งลดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน สร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในองค์กร ปฏิบัติตามกฎหมายและมาตรฐานอุตสาหกรรม รักษาภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และแสดงความรับผิดชอบต่อนักงานและสังคมซึ่งการที่มาตรการเหล่านี้อยู่ในระดับมากสะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของผู้บริหารในการจัดการกับปัญหาอุบัติเหตุอย่างจริงจัง สอดคล้องกับผลการวิจัยของขวัญเรือน ภาคนุพผา (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู พบว่า มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของอดิสร ตีปานธรรม (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา พบว่า มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2) มาตรการป้องกัน ปลูกฝังและปราบปรามภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ ตอบสนองต่อสถานการณ์สังคม สร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ปกครอง พัฒนาทักษะชีวิตให้นักเรียน บูรณาการกับหลักสูตร ร่วมมือกับชุมชน ใช้เทคโนโลยีในการเฝ้าระวัง ฝึกอบรมบุคลากร และมีการประเมินปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง สะท้อนถึงความพยายามอย่างจริงจังในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริพรรณ เกตุแก้ว และปองสิน วิเศษศิริ (2557) ผลการวิจัยพบว่า มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ พบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของขวัญเรือน ภาคนุพผา (2559) ผลการวิจัยพบว่า มาตรการป้องกันปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอดิสร ตีปานธรรม (2561) ผลการวิจัยมาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3) มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพในหลายด้าน ได้แก่ การกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน ในการป้องกันการละเมิดสิทธิ การจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณอย่างเพียงพอในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ การสร้างความตระหนักและให้ความรู้แก่บุคลากรและนักเรียนผ่านการจัดอบรมและกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ การพัฒนาระบบการเฝ้าระวัง และคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการดูแลและให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนามาตรการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้การดำเนินงาน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิในสถานศึกษาประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วน สอดคล้องกับผลการวิจัยของขวัญเรือน ภาคนุพผา (2559) พบว่า มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของอดิสร ตีปานธรรม

(2561) พบว่า มาตรการป้องกัน ปูกล้าง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิโดยรวมอยู่ในระดับมาก 4) มาตรการป้องกัน ปูกล้าง และปราบปรามภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพกายและจิตใจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการจัดทำแผนงานและนโยบายที่ครอบคลุมการดูแลสุขภาพกายและจิตใจของนักเรียนอย่างเป็นระบบ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพกายและจิตใจที่ดี การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ การจัดให้มีระบบการคัดกรองและเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพของนักเรียน การจัดบริการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพจิต โดยผู้เชี่ยวชาญ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ การจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรในการดูแลสุขภาพนักเรียน ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำมาปรับปรุงมาตรการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้การดูแลสุขภาพกายและจิตใจของนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกมิติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สอดคล้องกับผลการวิจัยของศิริพรรณ เกตุแก้ว และปองสิน วิเศษศิริ (2557) ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของขวัญเรือน ภาคนุพมา (2559) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อติสร ดีปานธรรม (2561) พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สามารถสรุปผลในแต่ละด้าน ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และทักษะทางสังคมให้แก่นักเรียน ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งอย่างสันติวิธี และควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Vicario (2012) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการด้านความปลอดภัยโรงเรียนในแคว้นคาสตาลัน ประเทศสเปน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ตระหนักถึงหน้าที่รับผิดชอบของตน ที่มีต่อการดูแลรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาซึ่งต้องประสานความร่วมมือไปยังทุกคนในโรงเรียน ชุมชน ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ ทั้งหมด 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรตรวจสอบและปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียนให้ปลอดภัยอยู่เสมอ ควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยและการปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่นักเรียนและบุคลากร และควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยและการปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่นักเรียนและบุคลากร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Vicario (2012) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ตระหนักถึงหน้าที่รับผิดชอบของตน ที่มีต่อการดูแลรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา การดูแลรักษาความปลอดภัยเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Hidayati et al. (2012) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการกำหนดเขตปลอดภัยในโรงเรียน การทำเครื่องหมายบนถนนและสัญญาณจราจรต่อพฤติกรรมความเร็ว ผลการศึกษาพบว่า การกำหนดเขตปลอดภัยในโรงเรียน การทำเครื่องหมายบนถนนและสัญญาณจราจร ช่วยให้ผู้ใช้ขี้นยานพาหนะมีความระมัดระวังและลดความเร็ว 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดตั้งช่องทางรับเรื่องร้องเรียนที่เป็นความลับและปลอดภัย ควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องสิทธิเด็กและสิทธิมนุษยชนแก่นักเรียน ครู และผู้ปกครอง และควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานด้านสิทธิเด็กและสิทธิมนุษยชน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Vicario (2012) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ตระหนักถึงหน้าที่รับผิดชอบของตน ที่มีต่อการดูแลรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา การดูแลรักษาความปลอดภัยเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา 4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกายและจิตใจให้แก่แก่นักเรียนและบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการออกกำลังกายและการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพกายและจิตใจที่ดี เช่น พื้นที่สีเขียว มุมพักผ่อน สอดคล้องกับผลการวิจัยของกนกอร อุณสณานท์ (2563) พบว่า ควรจัดประชุมวางแผนการดำเนินการ ด้านสุขภาพอนามัยของบุคลากรและนักเรียน

องค์ความรู้ใหม่

สถานศึกษาปลอดภัยมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการความปลอดภัย สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ปลอดภัย สภาพแวดล้อมทางสังคมที่ปลอดภัย การมีส่วนร่วมของชุมชน และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบาย วางแผน และติดตามผลเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในทุกมิติ แนวทางการดำเนินงานประกอบด้วย การประเมินสภาพความเสี่ยง จัดทำแผนปฏิบัติการ ดำเนินงานตามแผน ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และพัฒนา

มาตรการด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมของนักเรียน ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษาเป็นพื้นที่ปลอดภัยอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีมาตรการให้ครูเฝ้าระวังและสังเกตพฤติกรรมนักเรียนโดยการอบรมให้ความรู้แก่ครู เกี่ยวกับการสังเกตพฤติกรรมที่ผิดปกติและสัญญาณเตือนต่าง ๆ

1.2 มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะทำงานประเมินความเสี่ยงในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความเหมาะสม มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรม มีความรู้ด้านความปลอดภัยและการบริหารความเสี่ยง และมีทักษะการวิเคราะห์และการตัดสินใจ

1.3 มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง เช่น ให้นักเรียนทำแบบประเมินจุดแข็งของตนเอง จัดชมรมหรือกิจกรรมเสริมทักษะหลากหลายด้านและจัดการแข่งขันหรือนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียน

1.4 มาตรการป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพกายและจิตใจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถ เช่น ส่งเสริมการนำเสนอความรู้ ข่าวสาร หรือความสามารถพิเศษผ่านเสียงตามสาย จัดพื้นที่แสดงผลงานศิลปะ โครงการวิทยาศาสตร์ หรือสิ่งประดิษฐ์ของนักเรียน เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยผู้บริหารกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

2.2 ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลความปลอดภัยผู้บริหารกลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร อุ่นสถานนท์. (2563). การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 10(2), 1-14.
- กฤษฎา ศรีสุชาติ. (2559). การพัฒนาตัวบ่งชี้และคู่มือโรงเรียนปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 10(3), 259-272.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- กึ่งกนก กิณเรศ, อภิสิทธิ์ สมศรีสุข และพรเทพ เสถียรนพแก้ว. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 5(6), 165-178.
- ขวัญเรือน ภาคบุบผา. (2559). *การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สุจินตนา ตรงประสิทธิ์. (2560). *การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปัตตานี. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*.

- จิตรจัญญ ทรวงวิทยา. (2561). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 3(1), 41–57.
- ปัทมา ประทุมสุวรรณ. (2562). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ปาริฉัตร โชติจันทร์. (2560). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มูลนิธิศูนย์พิทักษ์เด็ก. (2557). โรงเรียนคุ้มครองเด็ก ตอน ความปลอดภัยในโรงเรียน เรื่องใหญ่ที่ต้องให้ความเข้าใจ. สืบค้น 12 กรกฎาคม 2566, จาก <https://www.thaichildrights.org/articles/article-violence/โรงเรียนคุ้มครองเด็ก-ต-5/>.
- ยุพธนา เกื้อกุล. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วิรัตน์ พงษ์มิตร. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริพรรณ เกตุแก้ว และปองสิน วิเศษศิริ (2557). การดำเนินการรักษาความปลอดภัยตามมาตรการป้องกัน และแก้ไขปัญหาทางสังคมของโรงเรียนประถมศึกษา. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 9(3), 170–180.
- สารินทร์ เอี่ยมครอง. (2561). แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 (2556). *สพป.อุดรดิตถ์ เขต1 และ เขต 2 จับมือร่วมพัฒนา พสน. สร้างความปลอดภัยให้นักเรียน และขยายจำนวน พสน.* สืบค้น 12 กรกฎาคม 2566 จาก <https://www.obec.go.th/archives/822267>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *คู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556*. สำนักอำนวยการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- อดิศร ดีปานธรรม. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชรินทร์.
- อาศิราภรณ์ วรรณรัตน์ และเสาวณี ตรีพุทธรัตน์. (2557). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 8(4), 210-219.
- อัจฉรา จงดี. (2560). การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- Hidayatia, N., Liub, R., & Montgomery, F. (2012). The Impact of School Safety Zone and Roadside Activities on Speed Behaviour: the Indonesian Case. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 54(2012), 1339 – 1349.
- Vicario, A. D. (2012). Safety management in Catalonia's schools. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 46(2012), 3324 – 3328.